

น้ำยางขึ้น...ตัวชูโรงผลิตภัณฑ์ยางพารา ตอบโจทย์ความต้องการถุงมือยางที่มีรองรับต่อเนื่อง

CURRENT ISSUE

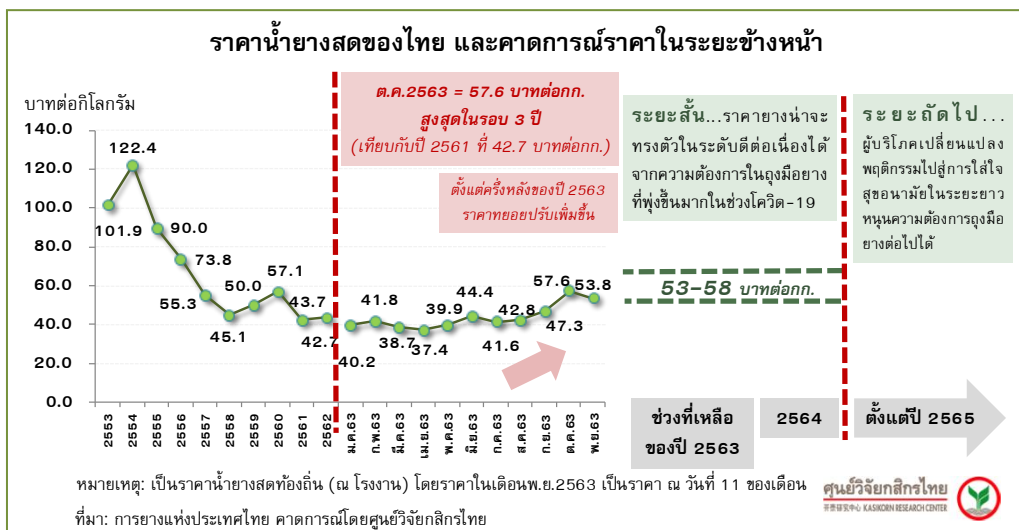
ปีที่ 26 ฉบับที่ 3160

วันที่ 16 พฤศจิกายน 2563

ประเด็นสำคัญ

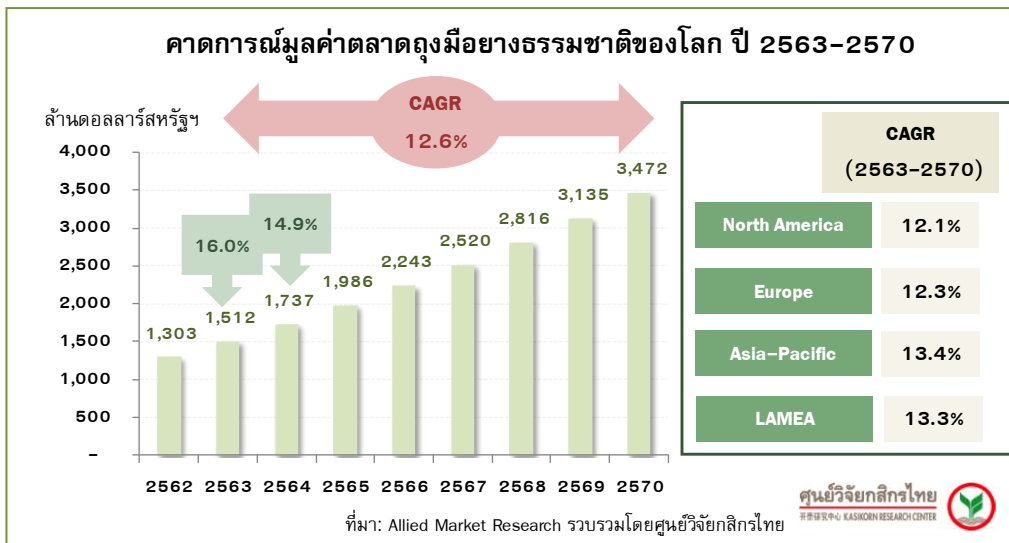
- ศูนย์วิจัยกสิกรไทย มองว่า ราคาหน้ายางสดของไทยน่าจะฟื้นตัวขึ้นได้ในระยะสั้นคือ ในช่วงที่เหลือของปี 2563 ต่อเนื่องถึงในปี 2564 ที่ราว 53-58 บาทต่อกิโลกรัม ด้วยแรงหนุนสำคัญของความต้องการถุงมือยางที่มีรองรับต่อเนื่องโดยเฉพาะถุงมือยางทางการแพทย์ จึงนับเป็นโอกาสที่ดีของยางพาราไทย โดยมีน้ำยางขึ้นเป็นตัวชูโรง เนื่องจากน้ำยางขึ้นเป็นวัตถุดิบหลักในการผลิตถุงมือยาง สำหรับในระยะถัดไป น้ำยางขึ้นน่าจะยังมีศักยภาพต่อเนื่อง สอดคล้องกับพฤติกรรมของผู้บริโภคที่เปลี่ยนแปลงไปในแง่ที่หันมาใส่ใจสุขภาพมากยิ่งขึ้นในระยะยาว ขณะที่ยางแท่งและยางแผ่นรมควันน่าจะมึบเทาตกลง ตามเทคโนโลยีการผลิตยางล้อที่ใช้ยางธรรมชาติน้อยลง
- ศูนย์วิจัยกสิกรไทย มองว่า นับเป็นโอกาสที่ดีสำหรับเกษตรกรที่มีศักยภาพด้านเงินทุนในการลงทุนเครื่องจักร และมีความรู้ในการแปรรูปน้ำยางสดเป็นน้ำยางข้น และจะเป็นการดีมากขึ้นหากเกษตรกรสามารถรวมกลุ่มกันเป็นเครือข่ายของสหกรณ์และวิสาหกิจชุมชน ขณะที่ในฝั่งของโรงงานแปรรูปน้ำยางข้นที่มีศักยภาพก็อาจพิจารณาขยายไลน์การผลิตไปสู่การผลิตถุงมือยางเองด้วย ควบคู่ไปกับการส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศ และภาครัฐควรเร่งสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตถุงมือยาง อันจะเป็นการตอบโจทย์ความต้องการของตลาดได้ตรงจุดมากขึ้น และสามารถสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจให้กับประเทศได้เป็นอย่างดี

● ราคา ยางพารา ของไทยตั้งแต่ ในช่วงครึ่งหลัง ของปี 2563 ได้ทยอยปรับ เพิ่มขึ้น มา ต่อเนื่องอย่าง ชัดเจน โดยในเดือนตุลาคม 2563 ราคา

เฉลี่ยพุ่งขึ้นไปแตะระดับ 57.6 บาทต่อกิโลกรัม ซึ่งนับว่าเป็นราคาที่สูงสุดในรอบ 3 ปี (เทียบกับปี 2561 ที่ 42.7 บาทต่อกิโลกรัม) และล่าสุด ราคาน้ำยางสดเฉลี่ยในเดือนพฤศจิกายน 2563 ปรับตัวไปอยู่ที่ 53.8 บาทต่อกิโลกรัม ถือเป็น การปรับตัวของราคาที่ย่อยฟื้นตัวดีขึ้น นับตั้งแต่เกิดสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 ไปทั่วโลกในช่วงต้นปี ทำให้ความต้องการใช้ถุงมือยางเติบโตแบบก้าวกระโดด โดยศูนย์วิจัยกสิกรไทย มองว่า ราคาน้ำยางสดของไทยน่าจะฟื้นตัวขึ้นได้ในระยะสั้นคือ ในช่วงที่เหลือของปี 2563 ต่อเนื่องถึงในปี 2564 ที่ราว 53-58 บาทต่อกิโลกรัม ด้วยแรงหนุนสำคัญของความต้องการถุงมือยางที่มีรองรับต่อเนื่องโดยเฉพาะถุงมือยางทางการแพทย์ จึงนับเป็นโอกาสที่ดีของยางพาราไทย โดยมีน้ำยางชั้น¹เป็นตัวชูโรง เนื่องจากน้ำยางชั้นเป็นวัตถุดิบหลักในการผลิตถุงมือยาง และคาดว่าในระยะข้างหน้าไปอีก ความต้องการถุงมือยางของโลกจะยังคงมีอยู่ แม้จะมีการคิดค้นวัคซีนโควิด-19² ได้สำเร็จแล้วก็ตาม แต่คาดว่าพฤติกรรมของผู้บริโภคจะเปลี่ยนแปลงไปในแง่ที่หันมาใส่ใจสุขภาพมากยิ่งขึ้นในระยะยาว อีกทั้งการเติบโตของอุตสาหกรรมสุขภาพ อัตราส่วนผู้สูงอายุต่อประชากรรวม และการพัฒนามาตรฐานคุณภาพระบบสาธารณสุขในประเทศกำลังพัฒนา ล้วนส่งผลต่อความต้องการถุงมือยาง ส่วนความต้องการถุงมือยางในประเทศ น่าจะขยายตัวได้ตามจำนวนโรงพยาบาลที่เพิ่มขึ้นและการเป็นสังคมผู้สูงอายุของไทย จะเป็นตัวผลักดันให้ความต้องการใช้ถุงมือยางยังมีรองรับอย่างมีศักยภาพ

ทั้งนี้ มูลค่าตลาดถุงมือยางธรรมชาติของโลก คาดว่า ในระยะสั้นคือ ปี 2563-2564 มูลค่าตลาดถุงมือยางธรรมชาติของโลกจะขยายตัวเฉลี่ยเร่งขึ้นไปอยู่ที่ร้อยละ 16.0 และ 14.9 ตามลำดับ ขณะที่ในฝั่งของประเทศไทย พบว่า ตัวเลขปริมาณการส่งออกถุงมือยางทั้งหมดของไทยในช่วง 9 เดือนแรกของปี 2563 มีการเติบโตถึงร้อยละ 34.9 (YoY)

¹ น้ำยางชั้น (Concentrated Latex) คือ น้ำยางที่มีเนื้อยางแห้ง (Dry Rubber Content: DRC) ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 60 ด้วยการนำน้ำยางสดมาผ่านกระบวนการปั่นแยกด้วยความเร็วสูงเพื่อแยกน้ำและสารละลายอื่นๆ ที่เจือปนอยู่ในน้ำออกก่อน ทำให้ได้น้ำยางชั้นที่มีเนื้อยางไม่ต่ำกว่าร้อยละ 60 ซึ่งเป็นคุณสมบัติที่เหมาะสมในการนำไปใช้เป็นวัตถุดิบในอุตสาหกรรมต่อเนื่อง ในขณะที่น้ำยางสดมีเนื้อยางแห้งประมาณร้อยละ 25-45 นอกนั้นมีน้ำเป็นส่วนใหญ่ จึงมีคุณสมบัติไม่เหมาะสมกับการนำไปขึ้นรูปเป็นผลิตภัณฑ์ขั้นปลาย (กรมโรงงานอุตสาหกรรม)

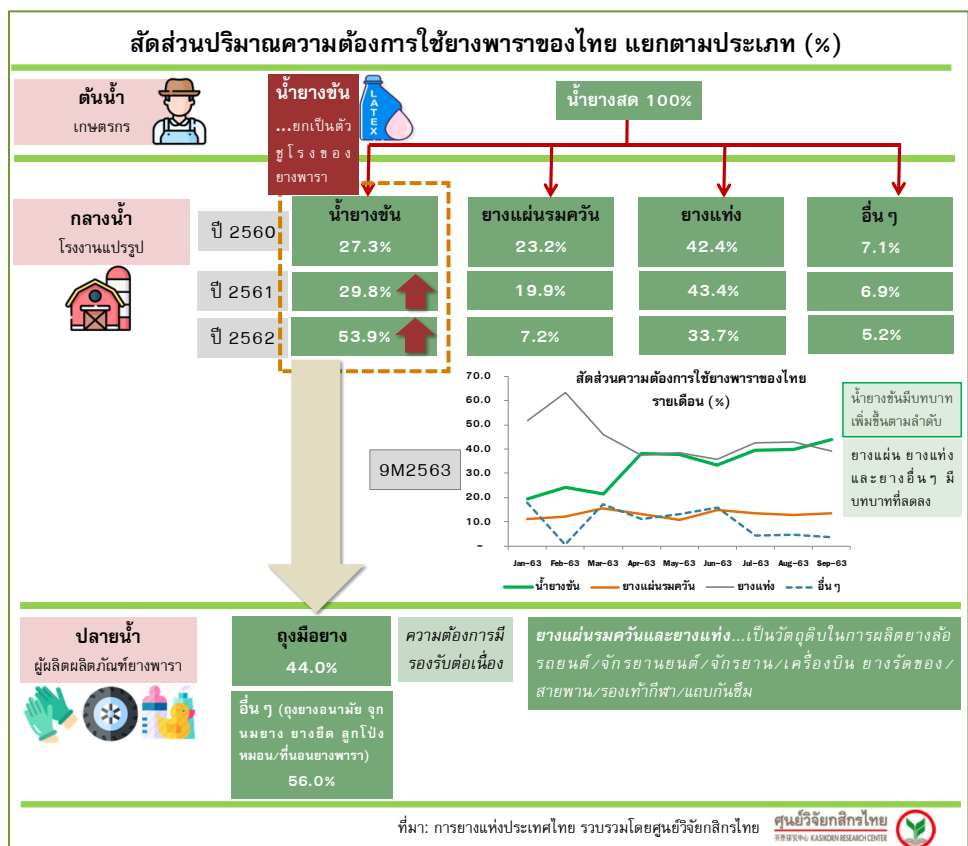
² ล่าสุด บริษัทยาไฟเซอร์ อิงค์ของสหรัฐอเมริกา และไบโอเอ็นเทคของเยอรมนี ประกาศความสำเร็จในวันที่ 9 พ.ย.2563 ถึงการผลิตวัคซีนโควิด-19 ที่มีประสิทธิภาพในการป้องกันโรคมากกว่าร้อยละ 90 ในการป้องกันไวรัสโควิด-19 สำหรับผู้ที่ไม่เคยติดเชื้อมาก่อน หลังจากใช้เวลาในการทดลองกับอาสาสมัครมากกว่า 1 หมื่นคน ทั้งนี้ ไฟเซอร์และไบโอเอ็นเทคทำสัญญามูลค่า 1.95 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ กับรัฐบาลสหรัฐอเมริกา เพื่อผลิตวัคซีนจำนวน 100 ล้านโดส โดยจะเริ่มในช่วงต้นปี 2564 รวมทั้งจะต้องผลิตวัคซีนให้แก่สหภาพยุโรป อังกฤษ แคนาดา และญี่ปุ่น นอกจากนี้ คาดว่า น่าจะสามารถผลิตวัคซีนได้ถึง 1.3 พันล้านโดส ภายในปี 2564

โดยในรายการของถูงมือยางทางการแพทย์³ ได้มีปริมาณส่งออกเติบโตแบบก้าวกระโดดพุ่งไปขยายตัวที่ร้อยละ 61.6 (YoY) (เทียบกับกรขยายตัวเฉลี่ยในช่วงปี 2557-2562 อยู่ที่เพียงร้อยละ 0.3) อีกทั้งยังเป็นการขยายตัวที่พุ่งสูงกว่าถูงมือยางประเภทอื่นๆ ซึ่งมีการขยายตัวเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 34.1(YoY) สอดคล้องไปกับตัวเลขปริมาณการส่งออกน้ำยางชั้นของไทยในช่วง 9 เดือนแรกของปี 2563 ที่ขยายตัวร้อยละ 3.3 (YoY) ขณะที่ปริมาณการส่งออกยางแผ่นรมควัน และยางแท่ง เป็นอัตราที่หดตัวร้อยละ 25.9 และ 37.4 (YoY) ตามลำดับ อย่างไรก็ตาม หากมองในฝั่งของอุปทานยางพาราในระยะสั้น คงต้องจับตาผลผลิตของไทยที่อาจลดลง⁴ จากแนวโน้มภาวะความเสี่ยงจากน้ำท่วมโดยเฉพาะในภาคใต้ในช่วงเดือนธันวาคมนี้ อาจก่อให้เกิดปัญหาด้านการขาดแคลนน้ำยางสดได้

สำหรับในระยะถัดไปอีกคือ ในช่วงปี 2563-2570 คาดว่า มูลค่าตลาดถูงมือยางของโลกจะยังขยายตัวต่อเนื่องเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 12.6 ต่อปี แสดงถึงความต้องการน้ำยางชั้นที่มีรองรับต่อเนื่อง ขณะที่อุปทานยางพารา คาดว่า น่าจะให้ภาพที่เพิ่มขึ้นตามสภาพภูมิอากาศที่เอื้ออำนวยต่อการผลิต เนื่องจากเข้าสู่ช่วงรอบของปรากฏการณ์ลานีญากำลังอ่อนที่จะทำให้มีปริมาณน้ำฝนเพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตาม อัตราการขยายตัวเฉลี่ยของผลผลิตยางพาราน่าจะน้อยกว่าอัตราการขยายตัวเฉลี่ยของความต้องการถูงมือยางโลก ทำให้ภาพรวมราคายางพาราน่าจะสามารถประคองตัวต่อไปได้จากปัจจัยหนุนด้านอุปสงค์เป็นสำคัญ

● สำหรับในภาคการผลิตยางพาราของไทยที่จะสอดคล้องไปกับความต้องการใช้ยางพารา

พบว่า ในระดับต้นน้ำเกษตรกรที่กรีดยางมาได้จะขายในรูปแบบของน้ำยางสดเป็นส่วนใหญ่ จากนั้นในระดับกลางน้ำโรงงานแปรรูปยางที่ตั้งอยู่ใกล้พื้นที่สวนยางจะรับซื้อน้ำยางสดจากเกษตรกรและมีการแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ขึ้นกลางอย่างน้ำยางชั้น ยางแผ่น และยางแท่งหรือบางส่วน

³ ในปี 2562 ไทยเป็นประเทศผู้ส่งออกถูงมือยางทางการแพทย์ (HS Code 40151100) เป็นอันดับที่ 3 ของโลกด้วยสัดส่วนมูลค่าร้อยละ 17.7 รองจากอันดับ 1 คือ มาเลเซีย (ร้อยละ 24.7) และอันดับ 2 คือ จีน (ร้อยละ 18.3) ขณะที่ไทยเป็นประเทศผู้ส่งออกถูงมือยางทั้งหมด (HS Code 4015) เป็นอันดับ 2 ด้วยสัดส่วนมูลค่าร้อยละ 14.6 รองจากอันดับ 1 คือ มาเลเซีย (ร้อยละ 50.8) (กระทรวงพาณิชย์)

⁴ ในปี 2563 คาดว่า ผลผลิตยางพาราของไทยอาจอยู่ที่ 4.75 ล้านตัน หรือลดลงร้อยละ 1.8 (YoY) (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร คาดการณ์ ณ 29 กันยายน 2563)

เกษตรกรจะมีการรวมกลุ่มเป็นสหกรณ์ เพื่อนำน้ำยางสดมาแปรรูปเป็นน้ำยางข้นเอง ซึ่งเกษตรกรจะได้ราคาที่ดีขึ้น โดยพบว่า **บทบาทของความต้อการใช้น้ำยางข้นมีมากขึ้นตามลำดับ** เนื่องจากปัจจัยหนุนด้านการเติบโตของอุตสาหกรรมปลายน้ำโดยเฉพาะถุงมือยาง ขณะที่ยางแผ่นรมควันมีบทบาทความต้อการใช้ที่ทยอยลดลง เนื่องจากส่วนหนึ่งเป็นการที่ผู้ผลิตยางล้อรถยนต์หันไปใช้ยางแท่งซึ่งเป็นวัตถุดิบทดแทนมากขึ้น (ยางแท่งมีคุณสมบัติที่สามารถควบคุมคุณภาพให้ได้มาตรฐานที่แน่นอนกว่า) ซึ่งเป็นความนิยมใช้เทคโนโลยีการผลิตยางล้อที่มาจากยางแท่งมากขึ้น โดยเฉพาะยางล้อรถยนต์ในจีน ส่วนยางแท่งแม้จะมีสัดส่วนความต้อการใช้มากที่สุดแต่จะเห็นว่าเริ่มมีบทบาทลดลง เนื่องจากอุตสาหกรรมรถยนต์และยางล้อในจีนชะลอตัวลง อีกทั้งยางล้อรถยนต์มีแนวโน้มสัดส่วนการใช้ยางธรรมชาติที่น้อยลงตามเทคโนโลยีการผลิตยางล้อ

ศูนย์วิจัยกสิกรไทย มองว่า น้ำยางข้นจะเป็นตัวชูโรงที่ดีของยางพาราไทยได้ทั้งในระยะสั้นและระยะถัดไป จากความต้อการใช้ของอุตสาหกรรมปลายน้ำ⁵ ที่มีรองรับต่อเนื่อง อีกทั้งคู่แข่งของน้ำยางข้นในตลาดโลกยังมีน้อย ด้วยการผลิตที่คู่แข่งส่วนใหญ่ยังเป็นยางก้อนถ้วย (เช่น มาเลเซีย) ซึ่งมีความคุณภาพต่ำไม่สามารถใช้ทดแทนน้ำยางข้นได้ ทำให้การแข่งขันของน้ำยางข้นในตลาดโลกไม่รุนแรงนัก ขณะที่การแข่งขันของยางแผ่นรมควันและยางแท่งในตลาดโลกจะมีความรุนแรงมากกว่า โดยเฉพาะคู่แข่งในกลุ่มประเทศ CLMV ที่มีแนวโน้มส่งออกไปจีนมากขึ้นและส่วนใหญ่เป็นการลงทุนของนักลงทุนจีนเอง จึงทำให้บทบาทของยางแผ่นรมควันและยางแท่งน่าจะทยอยลดบทบาทลงตามลำดับในระยะข้างหน้า จากปัจจัยการนำเข้าจากจีนที่อาจชะลอลงโดยเฉพาะในอุตสาหกรรมรถยนต์ที่มีแนวโน้มหันมาผลิตยางล้อที่ใช้ยางธรรมชาติที่น้อยลง ซึ่งเป็นไปตามเทคโนโลยีการผลิตยางล้อ⁶

ดังนั้น นับเป็นการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างการผลิตยางพาราของไทยในระยะยาวที่ควรเน้นไปที่บทบาทของน้ำยางข้นที่น่าจะตอบโจทย์ความต้อการใช้ในตลาดได้ดีกว่ายางแท่งและยางแผ่นรมควัน ซึ่งจะเป็นโอกาสสำหรับเกษตรกรชาวสวนยางที่มีศักยภาพด้านเงินทุนในการลงทุนเครื่องจักรและมีความรู้ในการแปรรูปน้ำยางสดเป็นน้ำยางข้น เพื่อยกระดับการผลิตที่มุ่งไปสู่การผลิตน้ำยางข้นทดแทนการผลิตเพื่อขายเป็นเพียงน้ำยางสด และจะเป็นการดีมากขึ้นหากเกษตรกรชาวสวนยางสามารถรวมกลุ่มกันเป็นเครือข่ายของสหกรณ์และวิสาหกิจชุมชน เพื่อให้มีอำนาจต่อรองด้านราคาและสร้างมูลค่าเพิ่มได้มากขึ้น อีกทั้งเกษตรกรอาจเน้นเป็น Supplier ให้กับผู้ประกอบการ (โรงงานผลิตน้ำยางข้นรายใหญ่ และบริษัทยางปลายน้ำ) ขณะที่ในฝั่งของโรงงานแปรรูปน้ำยางข้นที่มีศักยภาพก็อาจ

⁵ อาทิ ผลิตภัณฑ์ถุงมือยางทางการแพทย์และสุขอนามัย (ถุงมือสำหรับตรวจโรค ถุงมือสำหรับผ่าตัด ถุงยางอนามัย สายสวนปัสสาวะ สายให้อาหาร สายน้ำเกลือ)

⁶ เทคโนโลยีการผลิตยางล้อมีแนวโน้มการใช้สัดส่วนยางธรรมชาติที่น้อยลง และหันไปใช้ยางสังเคราะห์และยางคอมพาวด์มากขึ้น ทั้งในส่วนของยางล้อรถยนต์เครื่องยนต์สันดาปภายใน (Internal Combustion Engine) และรถยนต์พลังงานไฟฟ้า (Electric Vehicle: EV) ซึ่งจะส่งผลต่อความต้อการใช้ยางแท่งเพื่อผลิตยางล้อรถยนต์และชิ้นส่วนในระยะข้างหน้า ทั้งนี้ ผู้ผลิตยางล้อจะมีสูตรการผลิตที่แตกต่างกันไปในแต่ละราย และสามารถปรับสัดส่วนระหว่างยางธรรมชาติและยางสังเคราะห์ในสูตรการผลิตได้ โดยขึ้นอยู่กับปัจจัยราคายางแต่ละชนิด ซึ่งสูตรการผลิตยางล้อเป็นความลับมากของผู้ผลิต อย่างไรก็ตาม คงต้องจับตาดูการเติบโตของตลาดรถยนต์ EV (โดยเฉพาะในจีนที่อาจขยายตัวมากขึ้นในอนาคต จากการส่งเสริมของภาครัฐ) โดยคาดการณ์ว่า ในปี 2573 โลกจะมีรถยนต์ไฟฟ้าราวร้อยละ 30 ของรถยนต์นั่งส่วนบุคคลทั้งหมดในตลาดโลก นอกจากนี้ ในปัจจุบัน บริษัทผู้ผลิตยางล้อรถยนต์รายใหญ่ของโลกได้ยกระดับคุณภาพยางล้อให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ด้วยการคิดค้นนวัตกรรมโพลีเมอร์ชนิดใหม่ขึ้นเป็นรายแรกของโลก (วัตถุดิบที่เป็นส่วนประกอบของยางสังเคราะห์) ที่เรียกว่า "High Strength Rubber (HSR)" ซึ่งมีคุณสมบัติในด้านความยืดหยุ่นแบบเดียวกับยางธรรมชาติและความคงทนแบบเดียวกับเรซิน จึงเป็นวัสดุที่โดดเด่นในด้านอายุการใช้งานเป็นอย่างมาก และจากการทดสอบโดยเทียบกับยางธรรมชาติ (Natural Rubber: NR) พบว่า HSR มีความแข็งแรงทนต่อการถูกกระแทกสูงกว่าถึง 5 เท่า ทนต่อการขีดข่วนสูงกว่า 2.5 เท่า และมีความต้านทานแรงดึงสูงกว่า 1.5 เท่า เมื่อเทียบกับยางธรรมชาติ จึงสามารถผลิตยางล้อรถยนต์ที่ทนทาน แต่มีความบางและเบากว่าได้ จึงทำให้ HSR เป็นวัสดุที่ถูกคาดการณ์ว่าจะเข้ามาแทนที่ยางธรรมชาติในอนาคต ซึ่งมีส่วนสำคัญในการช่วยลดน้ำหนักรถยนต์ให้เบาลง และนำไปสู่การประหยัดน้ำมันในรถยนต์เครื่องยนต์สันดาปภายในอีกด้วย

พิจารณาขยายไลน์การผลิตไปสู่การผลิตถุงมือยางเองด้วย ควบคู่ไปกับการส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศ และภาครัฐควรเร่งสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตถุงมือยาง อันจะเป็นการตอบโจทย์ความต้องการของตลาดได้ตรงจุดมากขึ้น และสามารถสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจให้กับประเทศได้เป็นอย่างดี⁷

Disclaimer

รายงานวิจัยฉบับนี้จัดทำเพื่อเผยแพร่ทั่วไป โดยจัดทำขึ้นจากแหล่งข้อมูลต่างๆ ที่น่าเชื่อถือ แต่บริษัทฯ มิอาจรับรองความถูกต้อง ความน่าเชื่อถือ หรือความสมบูรณ์เพื่อใช้ในทางการค้าหรือประโยชน์อื่นใด บริษัทฯ อาจมีการเปลี่ยนแปลงปรับปรุงข้อมูลได้ตลอดเวลาโดยไม่ต้องแจ้งให้ทราบล่วงหน้า ทั้งนี้ผู้ใช้ข้อมูลต้องใช้ความระมัดระวังในการใช้ข้อมูลต่างๆ ด้วยวิจารณญาณของตนเองและรับผิดชอบในความเสียหายทั้งสิ้น บริษัทฯ จะไม่รับผิดชอบต่อผู้ใช้หรือบุคคลใดในความเสียหายใดจากการใช้ข้อมูลดังกล่าว ข้อมูลในรายงานฉบับนี้จึงไม่ถือว่าเป็นการให้ความเห็น หรือคำแนะนำในการตัดสินใจทางธุรกิจ แต่อย่างใดทั้งสิ้น

⁷ การส่งเสริมการผลิตถุงมือยางเพื่อการส่งออกได้มากขึ้น จะสามารถสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจของประเทศได้มากกว่าการส่งออกน้ำยางชั้น ซึ่งเป็นสินค้าที่มีมูลค่าเพิ่มต่ำกว่า

บริการทุกระดับประทับใจ